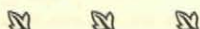

blauwe kopje met de pikzwarte voorhoofdsvlek, maar een breede vale middenstreep over den schedel. Straks, in Februari moeten we er op letten, dat sommige die middenstreep veel eerder kwijt raken dan andere, wel een ouderdomskwestie.

De paddestoelentijd raakt op zijn einde. Wij moeten elkaar nog eens wat meer vertellen van de resultaten van ons onderzoek. Hoe staat het met onze kennis van de verspreiding der paddestoelen in ons land? Van der Lek verschaft ons in zijn boek al wel eenige gegevens. We kunnen er wel eens werk van maken om die te bevestigen en uit te breiden. Omtrent de Aardsterren zijn we goed op de hoogte, dank zij de fraaie studies van van Eyndhoven, pas verschenen in de Mededeelingen van de Nederlandsche Mycologische Vereeniging. Er is werkelijk een groot verschil tusschen de paddestoelflora van de duinen en die van Nederland beoosten de Utrechtsche Vecht en bezuiden de Maas. Bij een wandeling in ons natuurmonument Veluwezoom werd ik getroffen door de groote menigte van de Sponszwam (*Sparassis crispa*) de vele *Volvaria gloiocephala* en vooral de menigte van de Roodgordelsteel (*Cortinarius armillatus*) en de Bruingordel (*C. pholideus*), allemaal prachtige dingen, die we hier in het Kennemerduin weinig of niet te zien krijgen. Daar staat weer tegenover dat we dien Oosthoek verre slaan met onze Aardsterren. Hebben bezoekers van de tentoonstelling in Arnhem iets omtrent deze dingen opgestoken? Let er op, welke paddestoelen de nachtvorsten en vriesdagen doorstaan.

De kille nevels strijken door de bladerlooze boomen (Niks naar hoor!) De fijne waterbelletjes verdichten zich tegen knoppen en twijgen en het water gudst eindelijk langs de stammen omhoog. Wij willen nog altijd graag weten, hoeveel water er op deze manier in den bodem komt, want dit is „neerslag”, waar de regenmeters ons niets van vertellen. Vernuftige jongelui kunnen er wel wat op bedenken, om onderaan een gunstig gevormden beukenstam zoo'n stroom op te vangen en te meten. En dan weer het Westen van ons land vergelijken met het Oosten. Het bedrag, dat de dauw levert, kunnen we het best te weten komen door weging. Allemaal heel aardige en leerzame bezigheid. Ons klimaat is nadere beschouwing overwaard en dan niet alleen het klimaat van het heele land, maar vooral dat van de onderdeelen er van. Eigenlijk moest ik een goed voorbeeld geven en een studie maken van het klimaat van Thijsses's Hof.

JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

De Zwarte Kraai. Onder de nieuwe Vogelwet 1937 is de beruchte Zwarte Lijst ingekrompen tot een tweetal: de Huismus en de Zwarte Kraai. Voor de andere klanten van de Zwarte Lijst, met nog een paar soorten er bij is de beschikking getroffen, dat hun, bij gebleken noodzakelijkheid plaatselijk en tijdelijk de bescherming kan worden onthouden. Spreeuw, kokmeeuw, zilvermeeuw en mantelmeeuw zijn de nieuwelingen in deze rubriek. De ringmus is nu beschermd, maar zal nog wel menigmaal moeten sneuvelen tegelijk met de huismus. De mantelmeeuw wordt zeer terecht over één kam geschoren met de zilvermeeuw. Maar hoe zal het gaan met onze zeldzame broeder, de Kleine Mantelmeeuw? De praktijk moet het leeren.

Sperwer, Vlaamsche Gaai en Ekster genieten dus nu voorwaardelijke bescherming, de Bonte Kraai ook. Wat nu de Zwarte Kraai betreft zou ik de vraag willen stellen, of die toch liever ook ingedeeld moest worden bij de voorwaardelijk beschermden. Weten wij wel genoeg van het voorkomen van die vogel? In sommige streken van ons land is hij bepaald zeldzaam, in andere een overlast. Dat is dus juist hetzelfde geval als met de ekster, die ook voorwaardelijke bescherming geniet. Veel doet het er niet toe en anders komt die ongelukkige huismus ook zoo heelmaal alleen op de schandpaal. Niet, dat hij zich er iets van zou aantrekken. Hoe staat het eigenlijk met de vogelbestrijding?

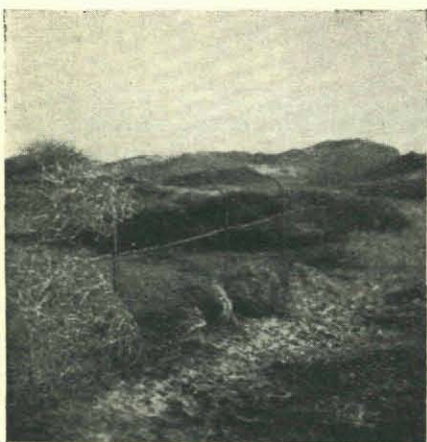
T.

De vriendelijke Kiekendief. In het eind van Juli logeerde ik in het hotel „Californië” op Texel. Dat ligt heel prettig voor wie op zijn gemak eens kennis wil maken met de interessante Bleekervallei en de prachtige duinen daar om heen. Het is de strook tusschen strandpaal 15 en strandpaal 17; het gebied van de roode duinroosjes en den allerweelderigsten kamperfoeliegroei. Ik was gewoon 's morgens in de vroege dwars door 't duin naar zee te loopen, een kwartiertje gaans, dus voor den natuurvriend een uur heen en terug. Strijk en zet kwam ik dan

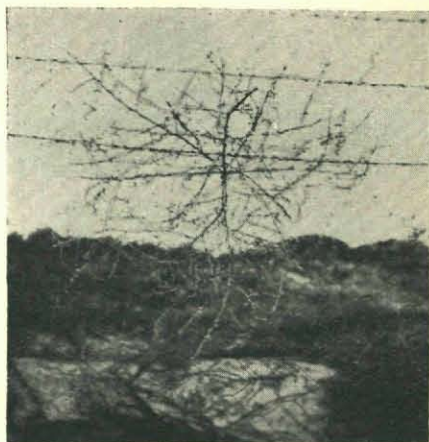
een jongen kiekendief tegen. Soms vloog hij me tegemoet, een andermaal zat hij op een duintop te kekken. Maar telkens vloog hij dan met mij mee, tot weer heelemaal aan den binnenkant van het duin, altijd roepend en op een afstand van tusschen de tien en twintig meter. Ik begreep in de verste verte niet, wat hij van me wilde. Dergelijk meevliegen heb ik ook eens ondervonden van een velduil en van een paar jonge purpurreigers. Al die dieren profiteeren nu al een kwarteeuw van actieve vogelbescherming. De vrees voor den mensch zal gaandeweg wel verdwijnen en plaats maken voor onverschilligheid. Maar van daar tot gezelligheid is nog een heele stap.

JAC. P. TH.

Steppenduivels. Afgestorven, ontwortelde één-jarige planten, dikwijls tot groote kluwens ineengewarrelt, worden door den wind voortgerold over de steppe en strooien zoo de zaden. In ons land doet zich dit natuurverschijnsel niet zoo heel vaak voor, maar op onze stranden en in de duinen krijgen we toch wel eens iets te zien, dat er op lijkt. Op en om den Bloemendaal-

Het Vlieszaad aan de Zeeweg.

Een rozet van Vlieszaad.

schen Zeeweg rollen vaak de ontwortelde planten van het Vlieszaad en de draadheining zit in den winter soms vol met verdroogde rosetten, die er tegen aan gewaaid zijn: aankomende steppenduiveltjes. En blijkens gevonden kiemplanten slagen sommigen er in om door of over de heining voortgerold en voortgeblazen te worden tot in de vlakte van de Olmen toe, heel tegen Duin- en Kruidberg aan.

JAC. P. TH.

Wie eten de bessen? Otto Leege stuurde mij een overdrukje uit de Abhandlungen van de Nat. Ver. Bremen over de verspreiding van vruchten en zaden door vogels op de Noordzee-eilanden. Het is zooals van hem te verwachten was een zeer degelijke en uitvoerige studie, die ook voor ons velerlei opwekking bevat. Ik geef alvast even zijn lijst van vogels, die vleezige vruchten eten: Alle lijstersoorten, in 't bijzonder de merels, verder tuinfluiter, grasmusch, braamsluiper, zwartkopgrasmusch, spotvogel, fluiter, fitis, tjiftjaf, karekieten en rietzangers, roodborstje, blauwborstje, roodstaartjes, heggemus, tapuit, roodborsttapuit, paapje, grauwe vliegenvanger, zwarte vliegenvanger, wielewaal, alle vinken, gorzen, kwikstaartjes, piepers, akkerleeuwerik, koolmees, pimpelmees, klauwier, draaihal, groote bonte specht, spreeuw, zwarte kraai, bonte kraai, roek, ekster, vlaamsche gaai, houtduif, tortel, patrijs, fazant, sperwer, torenvalk, buizerd, fuut (?), stormmeeuw, kokmeeuw, eenden, goudpluvier, tureluur, wulpen, kwartelkoning, koet, waterral.

Ik mis in deze lijst onze zwartkopmeesjes, die zoo verzot zijn op de kamperfoeliebessen, maar dan om de pitten. Dat is ook bij de andere meezensoorten en bij de vinken en gorzen het geval en die hebben dus als zaaiers minder betekenis. Trouwens dat zegt Leege ook.

Hij had ook de pestvogel moeten noemen, een van de voornaamste rozenzaaiers. Het zou wel eens aardig zijn, wanneer onze kenners van de Noordzee-eilanden en van de duinen die lijst van Leege eens onderhanden namen, hem uitbreidden en er een rangschikking in brachten naar de effectiviteit van den zaaiersarbeid. Dan komen spreeuw en bonte kraai wel in de eerste plaats. Een andere rangschikking zou ik nog willen maken naar het aantal der plantensoorten, die door één bepaalde vogelsoort worden verzorgd.

JAC. P. TH.